

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára: 15 krajczár.

Előfizetési csepp a kiadóhivatalnál lehet
B-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reclamációk és hírdetések a kiadóhoz intézendők.

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HÍRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

A lap szellemi részére s a nyilttérre vonatkozó minden külföldi s szerkesztői küldendők.

Hirdetéseik díja: öt hasábos petítior 5 kr. — Nagyobb és többzori hirdetések jutányosan eszkoztötteknek.

Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr.

Nyilttér garmond sora 20 kr.

Előfizetési felhívás

„Nógrádi Lapok“

1886-ik évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Egynegyedre 1 „ 50 kr.
Egy hónapra — „ 50 kr.

Az előfizetési pénzek a egyedül kiadóhoz cseppre, — legközelszerűbben póstaaltalványnyal — a nyomtatandó példányok s pontos szétküldés tekintetéből, mielőbb beküldendők.

Kék László, Horváth Danó,
kiadó s laptulajdonos. fel. szerk.

B-Gyarmat, decz, 16-án.

A mi országunk és nemzeti létünk biztonságát illeti, a birodalom két kormánya, külügyi és közp. minisztere, a diplomacia terén nemcsak diadalt aratott, de bravurt csinált, s ezen tény felkészítő hatásának lehet köszönni, hogy a költségvetés, az általános bizalom frapans jelensége gyanánt oly könnyedén lett elfogadva. A delegációk meg voltak elégedve kormányaikkal, a király és császár meg volt elégedve a delegációkkal, hogy „ma kormányok elé, s különösen a mai körülmények közt nagyobb nehézségeket nem gördítettek, s oly vitákat, mely a birodalmi erők egyetértésére nézve, annak rossz színezetet kölcsönözhetettek volna, nem provokáltak. A miért tartózkodtak a hadsereg becamérítésétől, védképességünk fitymálásától, szóval mindazon dolgoktól, melyek befelé rossz vért csinálhattak, ellenségeinknek pedig vérszemet adhattak volna. Ezt közönte meg a király és császár, még pedig bátran elmondhatjuk, hogy az egész birodalom nevében. Az események élén ma mi állunk, — Európa szeme nagyon ránk van függesztve. — Az általános figyelem ezen feszült várakozásai közt nagy érdeme volt a delegációknak a hazafias tartózkodás, és méltán megérdemelte a fejedlem köszönetét. És ha ez a köszönet az

ellenzéki sajtónak nem tetszik, ha az ellenzéki sajtó a dolgokat élére állítani, Tiszát és Kálnoky megbuktatni jobban szeretne volna, azt elhiszük, csak hogy ez nem lett volna sem a haza, sem a birodalom érdeke, s ha speciális ellenzéki érdekekért az ország ma már nem lelkesedik, csak a nemzeti józanogásnak és eszélyességnek tudható be. Ezzel szál maszombe az ellenzéki sajtó, ha saját érdekét akarja a nemzet érdekei gyanánt feltolni.

De menjünk tovább! Ma a kormány indemnitit kér, ami nagyon természetes, mert pénz nélkül kormányozni nem lehet. Nos tehát? kiálltja az ellenzék, itt az idő ki tonni magunkért a delegáció helyett is! Ha a delegációt a helyzet lekötötte, hát nem köt be minket, ha a delegációt hazafias szempontok vezették, hát minket meg párt szempontok vezettek. Ha a delegáció a birodalom családi életét a szem fules Európa, irigyeinek és ellenségeink előtt s ez utóbbiak örömeire nem akarta piacra vinni és nem akarta hitelünket rontani, hát majd piacra visszük mi és majd rontjuk mi, mert tudja meg a delegáció, ha ő nem akarta megbuktatni Kálnoky és nem egyedül ama szempontból indult ki, hát mi akarjuk buktatni Tiszát, mert mi meg egyedül abból a szempontból indulunk ki. És most félre tölünk minden más szempont.

Egyébként tanácsolunk mi a mi ellenzékünknek egy igen alapos kiindulási pontot arra, hogy kormányunkat megbuktassa. Mutasson ugyan is egy olyan kormányra, mely kevesebb pénzzel gazdálkodik (aránglag) és a kevesebb pénzzel mégis képes ennyi eredményt felmutatni. Sőt többet mondunk: Mutasson egy olyan kormányra, mely (aránylag) ennyi pénzzel ennyit tud felmutatni. Sőt még ennél is többet mondunk: Mutasson egy oly országra (Európában) melynek lakossága kevésbbé van megterhelve és kisebb nehézségekkel küzd a privát megélhetés terén. — Amint ezt az ellenzék kimutatja és bebizonyítja: „Abzug Tisza Kálmán!“ De:

Ha az ellenzék ezt bebizonyítani nem tudja, akkor egy oly kormánynak kívánja buktását, melynél Európában jobb sinca, sőt plane amilyen Európában nincs. Igéri pedig a megbuktatandó kormányért kárpótlásul: saját magát! Amely nagy szerénységeért fogadja ezen legnagyobb elismerésünket!

Csak hogy egy a bibi! Hol vannak az ellenzéknek ama nagy és kipróbált férfiai, kik egy szebb jövőre kellő garanciát nyújtanának? Hol az a pénzügyi kapacitás, mely a deficitet el tudná tenni láb alól, mindenekelőtt pedig: Hogyan? Nem bolondok megmondani: Ismerjük már az e féle beszédek. De hogy nem mondanák meg, mikor egy ily program biztosan kormányra vezethető őket. És mit nem tennének meg egy kormányra jutásért? Csak hogy nincs spirituszsok, sem oly mesebeli lidérczük, mely kitartaná őket pénzzel, hát a törvvel nem bírnak előállni. Bizony pedig hálás lenne érte az egész continens, melyen nincs egyetlen olyan ember, ki a mai viszonyokból egy helyes kivezető utat tudott volna feltalálni. Hát csak elő kell vele állni!

Vasut ügy.

A decz. 11-ki conferentia után az aláírások nyomában megindítottak, az egyes felkérő leveleket maga gr. Zichy Nándor úr ó méltósága írta, felkérve az érdekelteket, hogy a kedvezőalkalmat ne szalasszák el és aldozzanak. Mint értesülünk az érdekeltség töle telhető összegeket fog alájegyezni, s így várható, hogy a 49000 frt már a jövő hét végén aláírva lesz.

Hontmegye a solidaritás elvéből kiindulva, a reá eső 21000 frtot megyei pótdadó által fogja biztosítani. E tárgyban holnap decz. 20-án tartja meg közgyűlést. Br. Majthényi László úr tapintatos fellépése és indokolt javaslata folytán a honti közgyűlés szó nélkül el fogja fogadni ezen pótdadót. Legalább a hangulat ezt látszik igazolni.

A decz. 11-ki conferentiáról szóló jegyzőkönyvek következők:

Jegyzőkönyv.

Felvételtett B-Gyarmaton a megyeház kistermében 1886. évi decz. hó 11-én a nógrádi érdekeltség által tartott értekezlet alkalmával.

TÁRCZA.

Ne szólj többé . . .

Ne szólj többé a boldogságról! . . .
A költők seugik azt csupán.
Ne fuss utánna mint a gyermek,
A tarka pillangó után! . . .

Bolygó lidércfény fel-felcsilllog . . .
Szíved reményei telve már . . .
Ne fuss utánna! . . . Szeret fozzlik
S rád a családja éje vár! . . .

Erzsi.

Dante szerelme s a „Divina Comedia.“

(Folytatás.)

Schoppenhauer követői, különösen Hartmann, már másként ítélnék a szerelemről.*)

Es édes érzelem, o tiszta eszményi szerelem volt Dantenál is első sorban a rög, a mely a „Divina Comedia“-t megírni elősegítette. Emléket örök időkre szólót akart benne korán elhunyt imádotjának, Beatrice-nek állítani!

1274-ik évben a költő életében — vagy, mint Szász K. mondja „boldó életében“ — a legnagyobb eszmény állt be; mert Portinai Folco leányát, Beatrice-t ekkor látta először.**) Beatrice nek szépnak kellett lennie; eszbbnek, mint a virág kelyhén gyöngyharmatban fűrdő napsugá; igazóbbnak, mint a rósa fölött aranykalász-ágyon pihenő délibáb, mert másként meg nem fejtethető a felkiáltást, melyet Dante szívében hangzatosított: „Isten ez, aki rajtam uralkodni fog!“ Már az első látás is ily érzékeny volt, de sokatmondó befolyású a 9 éves Dantára.

Imáddal csüggyött a gyermek ifjú a bájos leányon. Szíve legmélyére véste annak vonásait, santonnan kitörlni egész élete folyamán nem volt többé ha-

talma! Örüléssel szeretett; de lángolóan, tisztán. Annak bevitatása: vajjon találkoztak-e többször? a legnehezebb, miután biztos adatok dolgában szűkölködünk. A lehetőség nincs kizárva. Csak annyi bizonyos, hogy Dante 18 éves korában — tehát 9 év leforgása után az első találkozástól — látta ismét Beatrice-t. Ez bizonyos, mert maga omliti. A viszontlátás öröme lelkében, Beatrice nek beszédes szemei egész elbűvölték az ifjút. A nő üdvözölte előbb őt. „E tekintet varázsa, töl elszédülve — írja Szász K. — azaladt szobájából azon éjjel azt álmoda, hogy a szerelemisten az imádottat hozza felé karjaiban, kezében pedig valami égőt, izsót tart a így szól hozzá: nézd, ez a te szíved! Egyszeremind az a karjában szunnyadó leányt fölebrezté s kérte: egye meg azt a kezében égő, izró szívet; s mikor az, kis gondolkodás után, megette: az isten sírni kezdte rá, s a leányt könnyezve vitte fel az égbe. Ez álmot a fiatal költő reggel mindjárt egy sonettbe írta; de sem maga, sem mások, akikkel közölte, nem értették akkor. Megértették csakhamar, midőn Beatrice fiatalon meghalt, s a Dante szívét magával vitte az égbe.“)

Ha van valami, ami a nyomorúságos földi lét anyarúságát megédesíti; ami a létérti küzdelem zabjában***) erőt, kitartást ad; ami háttérbe szorítja az idealizmust s a tiszta realizmussal áll elő: úgy az bizonyára a viszontlátás pillanata. Ez álmólátás után többször találkoztak, de viszonyuk csak az maradt, ami eddig volt: szép álm az élet első tavaszában! A költő szerelme viszonzatott, bár Beatrice nőül ment de Bardi Simonhoz. Tisztán mint az angyalok, szereték egymást.

A költő e tiszta, zavartalan boldogságnak nem sokáig örvehdhetett. Eszményképe 1290 évi december 31-én (tehát 24 éves korában) meghalt.

A csapás Dantára megrendítő hatással volt. Rokoni már életét is teltették, mert nem szűnt meg imáddal csüggyi meg a halotton is. „Ő a szerelemben — mondja Szász K. idézett munkájában — nem a pillanat gyönyörét s a vágy kielégését keresi, hanem a szív magas, elérhetetlen, de soha nem feledhető

célját, mely nem hal meg a kedvessel, hanem a tölvilágba is átkíséri, s ott is vele egyesülni töri.“

Ily magasztos, szent volt a költő szerelme, melyet a „Divina Comedia“ ban diadalra vezetett. Eleő, eszményi szerelmét — bár később az érzelmi gyönyörök tengerébe merült — az idő semmi viszonylaga többé ki nem irthatta szívéből. Kitűnik ez a „Vita Nuova“-t (Új élet) berekesztő sonettjéből is, melyben elmondja, hogy ha élete néhány évre terjedhet még: úgy fog szólni róla (t. i. Beatrice róli) „amint hőlgyről még soha sem szóltak“. S igaza volt neki! Az eszményi szerelem s a vallásos szemlélődés — mert B. e költőt személyesíti — soha ragyogóbb eziben még nem pompázott, s mondjuk ki: nehezen is fog pompázni úgy, mint Dantenál.

A „Divina Comedia“-ban — az I. énekben — mindjárt fölűnik Beatrice, aki leszállt Virgilt megkérni, hogy legyen szerelmének kálauza. Virgil a poklon és purgatoriumon vezeti keresztül Dantét. E két részben (6 ének) nem foglalkozik a költő Beatrice-vel, hogy annál ragyogóbban tűntethesse fel őt a harmadik részben. A két előbbi részt, mint kevésbb érdekölő, elhagyjuk. A földi paradicsomban találkozik a ideáljával, hogy ez vezérje legyen, miután Virgil a boldogok honába nem kísérheti. Mert

„Az ideiglenes s az örök lángot
Látád, s am; most már a helyre jő fel,
Hol én magamtól mitse látok.

Nézd ott a nap, mely r d lövell egérül.

Mig rád ragyognak ama szem-világok,
Mik sírva kértek, hogy segítsz nek meg.

Belép az üdvözöltek lakhelyére. Ami itt szemébe ölik: szemet kápráztató. Ily tűzes fantázia — minővol az eléje tűnt diadalmenetet írja — csak keleti költőnek, különösen araboknak, lehet sajátja. E diadalmenet hősnője ki lenne más, mint Beatrice, az üdv eszközének megdicőült alakja?! A menet megáll; Beatrice beszél Dantával; Virgil eltűn. Az angyalok kérésére fölfebbenti fátolyolát s szépsége teljében áll Dante előtt. Megfűrdőve az Ernoóban: a Hold, Merkur, Vénus, Nap, Mars, Jupiter és Szaturnonon — az akkor ismert 7 planetán — megy keresztül Beatrice-vel, hol minden

*) „Philosophie des Unbewussten“ c. híres munkájában.

**) Beatrice ekkor 8 éves volt.

*) „A világirodalom nagy éppszai“, II. K. 362. l.

**) „Struggle for the life“, Darwin.

Jegyzőkönyv

Gr. Zichy Nándor elnök úr önméltósága melegen üdvözlővén a nagygyűlésben megjelent érdekeltség tagjait, az értekezletet megnyitja. Az ipolyság b. gyarmati vasut fontosságát a megye székvárosára és annak vidékére nézve hangsúlyozván, azon nézetnek ad kifejezést, hogy a most kínálkozó kedvező alkalmat megragadva, mindnyájunknak vállvetett erővel közre kell hatnia, hogy ezen vasut lehető sűrűsöen létre hozassék. Tekintve pedig, hogy a szabadalmazott osztrák magyar államvaspálya társaság által kívánt hozzájárulási összeg csak is az érdekeltség áldozatkészsége, és önkéntes adakozásai által gyűjthető egybe oly gyorsasággal és sűrűséggel, mint ez a cél elérését tekintetéből szükségesnek mutatkozik. Tekintve, hogy a községek bevonása ez idő szerint célszerűnek egyáltalában nem mutatkozik, mivel a községeknek az érdekeltségi szónak szerinti igazságos felosztása nagyobb utánjárást igényel, másrészt a községek pótló költségvetési hozzájárulása hatósági beavatkozást vonnak magok után; ily körülmények között indítványozza, hogy a kívánt összeg egybegyűjtése első sorban aláírással történjen, és ha ezen eljárás, melynek eredményes vagy eredménytelen voltáról rövid idő alatt különben is meggyőződés lesz szereshető, célhoz nem vezetne, a községeknek bevonása iránt másodszorban lesznek intézkedések teendők.

Az érdekeltségi elnök úr ezen nézetet közhelyességgel fogadtattak és miután az érdekeltség obbeli felhívását és nézetét Kövy Tivadar úr indokoltan tolmácsolta; egyhangulag határozatott, hogy az osztr. m. államvaspálya társaság által kívánt hozzájárulási összeg, B. Gyarmat városára mint végpontra nézve külön intézkedés fontosságával — első sorban aláírással történjen, és ha ezen eljárás, melynek eredményes vagy eredménytelen voltáról rövid idő alatt különben is meggyőződés lesz szereshető, célhoz nem vezetne, a községek bevonása iránt másodszorban lesznek intézkedések teendők.

Miért is felkérte gr. Zichy Nándor érdekeltségi elnök úr, hogy az aláírási íveket kibocsátva, azokat legjobb belátása szerint kiválasztott az ügy iránt melegen érdeklődő ügybuzgó érdekeltségi tagoknak sűrűsöen küldje meg a személyes befolyásával is odabátni sziveskedjék, miszerint a nógrádi érdekeltségre eső összeg lehetőleg rövid idő alatt egybegyűjtessék.

Mennyiben pedig ezen aláírással utján a szükséges összeg ki nem kerülne, felkérte az elnököt gróf úr önméltósága, hogy az érdekeltséget a további célhoz vezető intézkedések megtétele végett összehívni kegyekedjék.

Mint hogy pedig B. Gyarmatot, mint egyezersmind a megye székvárosát, a vasut kérdése leginkább érdeklő, a kétséget nem emelv, hogy B. Gyarmat város, jól fel fogott érdekeket követve, a lehető anyagi áldozatokat készséggel meghozandja; határozatott, hogy B. Gyarmat városa sűrűsöen megkeresessék, miszerint az anyagi támogatás tekintetéből 8 év alatt kifizetendő — határozatott összeget megzavarni és a város ezen határozatáról az érdekeltségi elnök urat mihez tartás végett értesíteni sziveskedjék.

Ezen határozatok kimondása után elnök úr értekezletre hozza az érdekeltségnek, hogy a hontmegyei érdekeltség élén br. Majthényi László önméltóságával környekben megjelent. Mint hogy pedig a nógrádi érdekeltségnek tisztában kell lenni azzal, hogy a hontmegyei érdekeltség mennyivel járuland a vasut társaság által kívánt összeghez, s hogy a most eső hányad mily módoslatok mellett fog általa kiegyenlített? Ezen kérdések megoldása és tisztázata hozatala végett szükségesnek mutatkozik, hogy a nógrádi érdekeltség részéről egy szűkebb bizottság küldessék ki, mely bizottság a fenti kérdésekre nézve a hontmegyei érdekeltséggel nyomban tárgyalásokba bocsátkozzék, s a tárgyalás eredményéről a nógrádi érdekeltséget értesítsen. Ezen szűkebb körű küldöttség tagjait gr. Zichy Nándor elnök Kövy Tivadar jogtanácsos, Horváth Danó jegyző és Keményi Károly B. Gyarmat város bírája megválasztván, nevezettek a hontmegyei érdekeltséggel leendő tárgyalások azonnali megindítására felkértek. Addig is az ülés az elnököt gróf úr önméltósága által felfüggesztették.

egyikben a boldogok lelkei tanyáznak. A fény és annak fokozatai, melyekkel a költő az itt látottakat leírja: minden ízében megkapó, soha ismétlésbe nem eső, az őjság ingerével ható; olyan, amióvel csak Dante, a ragyogó fantasztika bírhat! A tény — mint tudjuk — minőségileg egyenlő, csak mennyiségileg különböző; de épen abban nyilvánul Dante lángelméje, hogy a fényt, a mely mindenkor csak fény: úgy tünteti elénk: mintha minőségileg is más más volna!

B. a költőt a boldogságos szűz olé is vezeti: a szűz sz. Bernát imájára hajolva, közbenjár, hogy Dante a szentháromság titkának csoda mélységét is meglátja. E látomány képezi a műremek befejezését. A boldogító hittől áthatva a szavakkal zárja be nagy alkotását:

„Mérnök gyanánt, aki a kőrt megmérni
Értekezik, de nyitját nem találja.
Mivel kellő alapját föl nem éri:
Úgy voltam én és újon-új látványra,
Mind azt keresve, hol a hogy egyesül
A kép a körrel, azt meglelni vágyva.
De lelkem szárnya addig nem repült...
Míg villám-csapás nyitá szemem fel
8 lecsapott lelkem hó vagy töle.
Éltem azt nem birtam képzeteimmel;
De mint körök, egyenlőn forgatott,
Ragadta vágyamat a szeretet, mely
Mozgat napot és minden csillagot!”

Ily remek alkotásra készlet a szerelem!

Egy mosoly azokról az íci pici operajákról, egy hirtető tekintet abból a gyönyörű szempárból, egy édes forró csók, egy hévveljes ölelés, egy sokatmondó kézszorítás vagy nem ritkán az ideálának egyszerű látása is képes arra, hogy a költő kedély megteremje általa gyümölcsöt!

Ny. K.

felvételre B. Gyarmat 1886. évi december hó 11-én a hontmegyei érdekeltség és a nógrádi érdekeltség küldött sége közös értekezletén, a hontmegyei érdekeltség hozzájárulási összegének megállapítása tárgyában.

Jelen voltak:

A hontmegyei érdekeltség részéről: Báró Majthényi László úr önméltósága hontmegyei főispánja, Pongrácz Lajos hontmegyei alispánja, Dacsó Pál, Laszkáry Pál, Schönbauer Alajos, Braumüller Sándor, Bolgár János, Luka Pál, Rónay Béla, Gróf Öndy Endre, Teresztyánszky Aurél és Mehes József urak.

A nógrádi érdekeltség részéről: Gr. Zichy Nándor, Kövy Tivadar, Horváth Danó és Keményi Károly urak mint kiküldöttek.

Gróf Zichy Nándor a nógrádi küldöttség élén a másik teremben tanácskozó hontmegyei érdekeltség körében megjelenvén, előterjeszti a kiküldetés célját s röviden vázolja az ipolyság b. gyarmati vasut vonal kezdeményezésére vonatkozó adatokat s az osztrák magyar államvaspálya társaság által kiszabott feltevéseket. Előadja ugyanis, hogy a szabadalmazott osztrák magyar államvaspálya társaság hajlandó az ipolyság b. gyarmati vasutvonala nézve a kormány engedélyt megerezni, s az engedély keltétől számított egy év alatt a jelzett vonalat kiépíteni, ha a társaság részére 100,000 fjt 8 évi törlesztéssel kifizetetik.

A hontmegyei érdekeltség nevében Báró Majthényi László úr önméltósága a nógrádi küldöttséget üdvözlővén, midőn megállapodás folytán ezen közös értekezlet elnökéül Báró Majthényi László, jegyzőből Horváth Danó felkértek. Önméltósága azon kijelentés előre bocsátásával, hogy a hontmegyei érdekeltség részéről a hontmegyei érdekeltség képviselőinek közreműködése hivatalos jelleggel nem bír, s a tanácskozás általában csak is barátságos magán eszmecsereként tekinthető, mindenképp előt a vasut társaság legutóbbi telt, ajánlatára adandó válaszképpen, érdeklődőnek jelezte azon összegre nézve jutni megállapodásra, melyet az értekezlet, a vasut társaság 100,000 forintnyi követelésével szemben a két megye hozzájárulása megállapodásnak tart, első sorban is azon kérdést kívánja megoldani, hogy a jelzett társulat által kívánt hozzájárulás mily összegekben állapítsák meg?

Mindkét megye érdekeltségének anyagi viszonyait figyelembe véve és költségek merlegelése után, a hontmegyei érdekeltség, hogy miután hontmegye és a nógrádi érdekeltség a jelenlegi nyomott pénzviszonyok között 70,000 forintnál nagyobb összeget összehozni nem képes, a hozzájárulási összeg költsége megállapodás szerint egyhangulag 70,000 fjt, azaz hatvan ezer o. m. értékű forintban állapítsák meg a felkértek Báró Majthényi László úr önméltósága és Gr. Zichy Nándor úr önméltósága, hogy ezen megállapodást a vasut társulatnak tudomására hozva, oda hassanak miszerint a társulat ez összeget fogadja el, s a munkálatokat indítsa meg.

Ezek után megindították a tárgyalások arra nézve, hogy a 70,000 forintot mily arányban járuljon hontmegye és a nógrádi érdekeltség?

A költségek ajánlatok mérlegelése után, tekintettel arra, hogy hontmegye és a vasut ipolysági vonala is meghozta tőle telhető áldozatát, ezen méltányossági tekintetek figyelembe vételével, kölcsönösen abban történt megállapodás, hogy ezen ipolyság, hont, Palánk, Dejtár és Riba községek mellett elhaladó és Balassa Gyarmaton végződő vasut, kiépítési költségeit hontmegye a 30%-jának alapul vételével 21000 azaz húszegyezer forinttal, a nógrádi érdekeltség pedig 49000 forinttal azaz negyvenkilenc ezer fttal járuland, felkérte Báró Majthényi László főispán úr önméltósága, hogy miután hontmegye részéről a felejtől 21000 fjt, mely megyei kőcsinnal nyerend fedezetet, még törvényhatósági intézkedést igényel, a törvényhatóság a tárgyalás sűrűsöen meghozandó határozatáról Zichy Nándor gróf urat, mint a nógrádi érdekeltség elnökét értesíteni sziveskedjék.

Végül midőn a hontmegyei érdekeltség részéről Báró Majthényi László elnök úr ezen értekezlet jegyzőkönyvének a végbéli való kiadványozását kérte, hogy az a hontmegyei vasuti választmányának, s ennek javaslataival együtt a végelhatározásra, hontmegye nézve illetékes hontmegyei bizottsági közgyűlés elébe torjassék, hogy a közgyűlés akadályoztatása folytán jelen jegyzőkönyvnek elnök aláírására. Dacsó Pál úr, hitelteltesére pedig Kövy Tivadar és Bolgár János urak felkértek. A közös értekezlet befejeztetett.

Kmf.

Horváth Danó,
közös értekezleti jegyző.

Br. Majthényi László,
közös értekezleti elnök.

A hontmegyei érdekeltség a tárgyalások befejeztetvén, a küldöttség gr. Zichy Nándor úr élén a nógrádi érdekeltség előtt megjelenvén, a hontmegyei érdekeltséggel történt megállapodásokat először előadva, ezen megállapodásokat, a nógrádi érdekeltség tudomásul vette s azokat megnyugvással fogadta el.

A hontmegyei érdekeltség és a nógrádi érdekeltség kiküldöttei között történt, s a nógrádi érdekeltség által elfogadott megállapodásokról felvett jegyzőkönyv alatt ezen jegyzőkönyvhöz csatoltatik.

Kmf.

A nógrádi érdekeltség B. Gyarmat városához követhető megkeresést intézett:

„Tekintetes városi képviselő testület!”

Többször tártattuk már ki, hogy B. Gyarmat, mint Nógrádmegye székvárosa a világforgalommal összeköttetésbe hozassék.

Hogy mennyire fontos volna ez B. Gyarmat városára nézve, ezt talán bővebben indokolni nem szükséges; elég legyen megjegyezni, hogy városok, melyek modern közlekedési eszközök hiányában szenvednek, előre nem haladhatnak, a műveltség áldásától elzárva és így mulasztani és fokozatosan a hanyatlás és pusztulásnak néznek elébe; elég legyen megjegyezni, hogy B. Gyarmat — Nógrádmegye székvárosa, s székvárosi jellegét haladást versenyző szomszéd városaink mellett, csak úgy tartja fenn; ha a haladás fontos tényező, mint a milyen főleg a vas-

ut, nem nélkülözi; elég legyen megjegyezni, hogy városunk egy nagy vidék központja s földrajzi tekinteténél fogva hivatalos van arra, hogy ezen nagy vidék tápláló ereit önmagának biztosítsa, jövőben a felvirágzás, és ennek következménye képen a jobb lét áldásaiban részesüljön.

Mindennek talán speciális és ugyancsak öns érdek, de mindenesetre olyanok, melyeket B. Gyarmatnak, mint családunk városának figyelembe kell venni nem lehet; és két kézzel kell megragadni minden alkalmat, mely a város kulturális érdekeinek fokozására kedvezőnek mutatkozik.

Bússzen valhatja a város, hogy a várost érdeklő fontos mozzanatok elől soha sem tért ki, a kultur eszmék megvalósításánál nemcsak önzetlen fáradságot tanúsított, hanem azokra erejét meghaladó áldozatát is meghozta.

Alig van azonban úgy, mely mellett a város lázasabb tevékenységet kifejtett volna, mint a vasut ügy. Budapesttel az ország fővárosával leendő vasuti összeköttetés mellett a város mindent elkövetett. Sajnos! ezen házasság terv, noha annak kivétel nemcsak a város; hanem Nógrádmegye törvényhatósága ellen álló ügybuzgó férfaink hathatós erővel és befolyással bírtak, hajótörést szenvedett. Nem lehet azonban lemondanunk azon kecsesítő reményről, hogy ezen terv B. Gyarmat városának kiszámíthatatlan előnyére, talán már a közel jövőben is keresztül vihető lesz.

Most azon előnyben van a város, hogy a szabadalmazott osztrák m. államvaspálya társaság az ipolyság b. gyarmati vonalat vasutal kiépíteni hajlandó, ha hogy részére a hontmegyei érdekeltség részéről 100,000 fjt 8 évi törlesztéssel biztosítottatik. A hontmegyei érdekeltségnek 1886. évi decz. 11-kén tartott közös ülésén azon megállapodás jött létre, hogy a jelzett vasut társaság 70,000 fjtnyi hozzájárulási összeggel fog megkínálni. Valószínű, hogy a vasut társaság, saját érdekét is figyelembe véve, ezen összeget elfogja fogadni, s ezen összegnek mindkét törvényhatóság érdekeltsége által leendő biztosítása után a munkálatokat azonnal megindítja. A jelzett határozaton tartott közös értekezleti értekezleten, melynek élén az ügy felkarolására és végrehajtására nézve irányadó és teljesen megbízható egyének állottak — abban történt megállapodás, hogy ezen 70,000 fthoz a hontmegyei érdekeltség 21,000 fttal, a nógrádi érdekeltség pedig 49,000 fttal járuljon.

Az ezen megállapodásokról szóló jegyzőkönyveket van szerencsénk ezenül ide is mellékelni.

A nógrádi érdekeltség értekezletén — mint azt a csatolt jegyzőkönyv tanúsítja — abban történt megállapodás, hogy a nógrádi érdekeltségre eső 49,000 fjt aláírások útján fog egybegyűjtetni. Mert irányadó férfaink biztosítottak arról, hogy az esetben, ha B. Gyarmat városa érdekeinek megfelelőleg méltó összeget állós a kívánt célra, az esetben a kívánt 49,000 fjt rövid idő alatt összehozható.

Tekintve tehát, hogy a kérdéses vasutvonalt B. Gyarmatot leginkább érdekli, tekintve, hogy a városnak esetleg azon kívánsága, miszerint a vasuti indoklás helyett maga fogja kijelölni, — teljesülhet; a fentjelzett értekezlet határozata folytán tisztelt megkeresük B. Gyarmat város elöljáróságát, hogy ezen ügy tárgyalására lehető sűrűsöen rendkívüli közgyűlést egybehívni sziveskedjék. B. Gyarmat város képviselő testületét pedig arra kérjük, hogy miután ezen ügy az egész várost érdekli, a miután az önkéntes aláírások illetve adományok gyűjtése itt számbavehető összeget nem fog eredményezni, méltóztassék az ipolyság b. gyarmati vasutvonalt építési költségeire a törvényes formák megtartása mellett lehető nagyobb összeget megzavarni, annak törvényhatósági jóváhagyása iránt a szükséges lépéseket haladéktalanul megtenni s erről mihez tartás végett alulírott elnököt sűrűsöen értesíteni.

Horváth Danó, Kövy Tivadar, Hanzsly László,
jegyző, jogtanácsos, helyettes elnök.

A város ezen megkeresés folytán a vasuti költségekre 15000 forintot szavazott meg oly kikötéssel, hogy a vasut az ipolyság falparján vezettetik B. Gyarmatra, s hogy az indoklás a régi pesti út és szőlői út között, vagy lehetőleg ezekhez közel kiépítettik, s ha a vasut 1888-ban a forgalomnak átadatik.

Vettük a következő felhívást a szécsényi gazdasági egylettől: Nagy vívmányokat megteremtő századunk fejlődésének egyik leghatalmasabb rugója a vasut. Vasut nélkül az európaszerte mindenkire egyiránt nehezdedő ipar, gazdasági és kereskedelmi kedvezőtlen viszonyoknál fogva a velünk versenyző művelt államok ellensúlyozása mellett kedvezőbb jövőt biztosítani nem lehet. Ébredjünk tehát, itt az idő, hogy magunkról és az utókorról gondoskodjunk!

A Szécsényvidéki gazdasági egylett legmelegebb érdeklődéssel magáévá tette azon mozgalmat, mely a Hont és Nógrádmegyei, Ipolyság Balassa-Gyarmat között építendő vasut kérdésében kedvező eredményre jutott.

Az Ipolyság és Balassa-Gyarmat között létesítendő vaspálya kiépítése a valószínűség legközelebbi határaival azonos.

Ezen nagyhorderejű vállalat kiterjesztését az Ipolyság egyik legtermékenyebb vidéke magáévá tevén, Balassa-Gyarmattól ezuttal Szécsényig egy másodrendű gőzmozdony vaspálya kiépítését egyetű szükségnek találja.

Eme cél elérésére, a módoszatok és a hozzájárulási arány megállapítása tekintetéből, a Szécsény és vidéke összes birtokosai és érdekeltei részéről értekezletre tartása kívánatos.

Minél fogva a Szécsényvidéki gazdasági egylett alulírott küldöttsége megbízásánál fogva 1887. január hó 10-én délelőtti 10 órakor Szécsényben az „Újvilág” czimű vendégházban nagyteremben tartandó értekezletre az összes érdekelteket és képviselőket tiszteettel meghívja.

Szécsényben, 1886. december 14-én
Balás Antal, Huzinkó Antal, Vancsó Béla,
Pokornyai Pál, Pintér Sándor.

Alispáni jelentés.

(a november hó 10-ki közgyűlésre.)

(Folytatás.)

Törvényezési hozzászólás 12 esetben fogantatott, 3 lott, 2 zúzott seb, 1 lórúgás okozta agyrázkódás, 1 borda törés következtében tüdőlobban kimult, 1 agyaguta, 1 agykéregben kimult, 2 elgázolt gyermek és 1 vízben talált férfi hullaja.

A hatóság közegészségügyi működését feltüntető kimutatás szerint az egészre Ártalmis tápszer és italok valamint egyéb az egészségre veszélyes tárgyak vizsgálatára 425 volt. Lefoglalt 6, eldobta 4 esetben történt vegyszervizsgálat 12 esetben fogantatott.

Irákolt megvizsgálása tanácsokban 4 népiskolában 219, névelőkben 5-öt vizsgáltott. Zinfola 10, rozs 4 szőlő 14, tisztátalanság 4 esetben találtott. Járvány miatt hatóságilag 24 népiskola zárattott be.

HIRDETÉSEK.

Szakértők egyhangú állítása szerint egyedül az én magyar pezsgőboraim állják ki a versenyt a legkitűnőbb francia pezsgő borokkal; külföldön és főúri körökben pezsgőim nagy fogyasztásnak örvendenek már régóta. **A budapesti országos Casino külön kitüntetésben is részesítette.** Czegem félszázados fenállása, a sajtó elismerése és a gyáramat ért számos kitüntetés garanciát nyújtanak arra, hogy t. megrendelőim várakozásuknak minden tekintetben megfelelő pezsgőbort fognak kapni.

Megrendelések elfogadtatnak **Pozsonyba** intézve és azonnal teljesítetnek a következő áron:

országos Casino pezsgője	Gontry Club extra dry	2 frt
"	Gontry Club tripla sec	2 frt
"	Tartar (különlegesség)	1 frt 80 kr.
"	Nemzeti	1 frt 50 kr.

Kaphatók: minden nagy fűszer és borkereskedésben, szállodák és vendéglőkben.

Hubert J. E.,

legrégibb magyar pezsgőbor gyár
Pozsony.

TEA. RUM. DIETRICH ÉS GOTTSCHLIG

magyar kir. udv. szállítók

tisztelettel értesítik ezennel a magas nemesség és a n. é. közönséget, hogy a külsőben álló téli évadra szánt új behozatali küldemények

idei aratású kínai-orosz

KARAVÁN TEÁK

JAMAICA RUMOKBÓL

ó áruk, gazdag választékban, immár megérkeztek és ezennel megrendelések csupán ezen új küldeményekből eszközölhetnek.

Megrendelési cím: **Dietrich és Gottschlig** Budapest IV. régi posta utca 10. sz.

COGNAC FIN CHAMPAGNE, hollandi Hóörök Erven Lu, eredeti sósbor-szessz sával és annálkül, palaezkborkor Flandorff Ignác-tól Sopronban, teasütemény, teacényekben stb. stb. Állandó különlegességi raktár.

Árjegyzékek bárhova ingyen és bérmentve.
Ismét elárusítóknak engedmény.

Brüni szövetek

egy díszes elegans

ősi vagy téli öltözetre

3,10 mtr. hosszúságú darabokban, bár mily nagyságú ember egész öltönyre elégleges

szom 4 frt 80 krért,
szomabb 7 frt 75 krért,
legszomabb 10 frt 50 krért

valódi gyapjuszövet

Palmerston vagy Bay télfelöltőre mérete 2 frt 50 kről 5 frtig. Loden 2 frt 25 — 3 frtig. Női ruhapozsztó 1 frt 25 — 2 frt 50 krig szállít bárkinek posta utánvételt mellett a

Siegel Imhof cég

1 szám posztágyár raktára
Bránban

Felvilágosítás. Az említett cég szövetek kitének a solid és jó iszlésű gyártásuk, val mint kitűnő tartóságuk által, keszkedik a cég ismert erélyessége a nagyban kivitelű képmessége által, hogy kiválóan csak a legjobb szövetek pontossan, megrendelés szerint küldetik.

Kivánságra küld a raktár bérmentesen, ingyen szövet mintákat.

Fontos mindenkinek!

A Conkling Manufacturing Company részvénytársaság Birminghamban, Angolországban, méltán a jelentékeny postal árszabály alábbszállítására következtében a postacímjegyeknél a külföldre, még az a világűrű remontoir órák egyenként is Európa bármely helyiségébe bérmentve és vámentesen, minden terhes formaszagok nélkül a csomagolt részére közvetlen a háza szállítva, következő árak mellett. Mint különlegességet gyártunk remontoir-órákat (kiseb méltán, kivülről felhuzandó.) A különféltű gépezet az óráknál az ujkor legpraktikusabb és legjelentékenyebb találmányai közé tartoznak. A kis oly terhes előkeresése helyett az óra kivülről felhuzatik. A fed.let tehát nem kell kinyitni, nem hatol per bele, az óraj el nem párolog, a ragany el nem törhet és az óra nem szükséges javításra a tízed részét költeni, mint az elavult remontoir.

Legjobb szűst, másodperem-mutatóval, óra, szápen gravírozott fedél cristall üveg	forint
hettős fedéllel	9.—
18 kar. arany, lapos cristall üveggel, nima fedéllel, monogrammal, csimerral vagy elegansen gravírozott díszítéssel	12.—
his alakú, hőlgyeknek	20.—
nagy alakú, uraknak	22.—
óra hettős fedél, 18 ruhás, egy kiténő és azold óra	30.—
his alakú, hőlgyeknek	35.—
nagy alakú, uraknak	36.—
Royal Chronograph, másodperem-mutatóval, különösen óra fedél pumpás gravírozással és kiténő munkája (egy óra mely kereskedők által 120 frtért adatik el ugyanezen óra hettős aranyfedél (nyitott számlap helyett)	50.—
Imperial Calculator Chronometer, a hónap, a heti napot, a hetet mutató, másodperem-mutatóval 4 körpén 3 különösen óra fedél a legpompásabb és legcélkezőbb óra, mely gyártási és mely kereskedők által csak 250 frtón alól el nem adatik	75.—
	90.—

Bérmentve és vámentesen mindenkévé elküldetik: Monogrammok, csimerek stb. telíteljesen bevéve kitén 1 frt.

Az angol órák a világ elismert legjobb órái és a svájci órák ellenében, a mi a pontosságot, azold jó munka és tartóságot illeti, feltétlen elnyben kell részesíteni. A közvetlen megrendelés 50% megtakarítást nyújt, mert az óra-kereskedők maguk nem készítenek órákat, hanem ismen hozatják azokat és aránytalanul nagy hasznot kérnek. Nem bocsátunk közbe lármás kiténőket, nem adunk gyártmányukat, "félre tnyen, vagy az előállítás árán alul" — Ezt senki nem teheti! hanem a t. ez. közönség helyes ítéletében bízunk és gyárunk ismert hírnevében, melyet mi 33 év óta realitás és lelkiismeretes kiszolgálattal által magunknak szereztünk. Mi csak a legjobb esztétik használat és kiténő 18 karátos aranyat és az óraesztétikára szánt órák regulára vannak biztosan, elegans Marccedobozokban becsomagolva, az annál használatra készen vannak. Egy kiténőként gyártmányunkat 3 havi próbaidőre adjuk azaz a vevőnek joga van ezen időn belül azon centre, ha a vett tárgy nem teljes a feltétlen megelégedésre nem vált volna be, azt a vételt visszavásárlással mellett minden levonás nélkül visszaküldeni. Minden ország pénzügyei vagy postájegy a kiténőre felhasználhatunk vagy az összeg postacímjeggyel is kiténő. Minden megrendelés, még a legkisebb is, ugyanazon gondossággal, még a megérkezés napján eszközöltek és 4 nap alatt a megrendelőnek birtokában van. Tisztelettel csimere:

Conkling Manufacturing Company,

55, Alma Str., Birmingham, Angolországban.

Egyenkéntek és bizományi raktárak igen kedvező feltételek mellett felállítatnak.

Czukor, Kávé, Thea és Rum

mint a jelen ideay legkedveltebb árucikkeire, úgy az alább jegyzett árukra, melyeket az első forrásokból való gondos bevásárlásom folytán szereztem be, a melyekkel kitűnő minőségük és legmérsékeltébb napi árakkal, a mai nagy versennyel bátran szembe állhatok, bátorkodom a nagyérdemű közönség nagyrabecsült figyelmét felhívni.

Czukor: a legkitűnőbb minőségben

Kávé: nagy választékban

Pörköltkávé: hetenként kétszer pörköltve

} a legnemesebb fajokból

Thea: Souchong, Mandarin és Császárkeverék a legutolsó szedésből igen csinos dobozokban 35 krtól 1 frt 60 kr.

Theasütemény: valódi pozsonyi kétszersült, bécsi vaniliás theapiskóta és patience sütemény.

Rum: ananas Jamaica, legfinomabb Jamaica és Cuba rumok 0.2, 0.3, 0.5 és 1 liter nagyságú üvegekben.

Brazilai-Rum: kitűnő minősége miatt igen ajánlható 1 literes üveggel 1 frt.

Borok: francia és magyarpezsgők, kitűnő tokai és ruszti aszú, 1874. évi valódi egri cabinet továbbá villányi-riszling, érmelléki bakator, vintai és a hírneves pozsonyi Palugyai cégtől „Chateau Palugyai fehér és vörösben.

Csemege és dílgymölcs: malaga szőlő, datolya, báj és héjtalán mandula, koszorú és hordó-füge, citron és narancs, görzi-maróni, vanília, csukrozott-gyümölcs és francia csokoládé.

Sajtok: ementháli, grói, imporiál, schwarzenbergi és felkenhető lipői túró.

Halak: közönséges hering, tekercs hering (töltve), oroszka, szardinia, anchovia, ajóka, hollandi rák, és halikra (caviar).

Hengermaim liszt: melyet a legelső budapesti gőzmalomból nagyobb mennyiség vételénél sikerült jutányos áron megszereznem, miért is a közönséges karácsonyi ünnepekre igen mérsékelt áron ajánlhatok.

Méz: igen kitűnő minőségben.

Dió: erdélyi papirbőgő, igen egészséges.

Szilvaiz és aszalt szilva: valódi boszniai.

Méz: csurgatott rozsenyő.

Főürekvésemnek tartom áruim kitűnő minőségben a legjutányosabb árszámítás mellett pontos kiszolgálását.

Magamat becses pártfogásukba ajánlom

Hummer Mihály,

fűszerkereskedő B. Gyarmaton, az ágost. evang. egyház mellett.

NEW-YORK

KIZÁRÓLAG KÖLCSONÖSSÉGEN ALAPULÓ BIZ-
TOSÍTÓ-TÁRSASÁG.

Alapított 1845-ben.

Biztosítási alap 1886. január 1-én 350 millió frank.

Alapítása óta 1886. január 1-ig a New-York
222,912 kötvényt állított
ki, biztosítván . 3,624,647,762 frankot,
Évi díjakban bevett . 746,373,352 " "
Kamatokban bevett . 189,309,454 " "
Szerződések eselékessé
geért fizetett . 228,008,072 " "
Nyreményekért a vásár
lásokért fizetett . 233,687,453 " "

A New-Yorknak Amerikán, Ázsián és Afrikán
kívül Európában a következő fővárosokban van
nak fiókjai:

Berlinben	Rómában
Londonban	Turinban
Bécsben	Kristiánában
Brüsszelben	Lisabonban
Kopenhágában	Pétervároft
Madridban	Veveyben
Párisban	Stocholmban
Amsterdamban	Konstantinápolyban
	Budapesten

A New-York életbiztosító társaság tisztán kölcsönös-
ségen alapul, mincsemek részvényessel, tehát az egész
nyremény a biztosítottak közt osztatik szét.

Bővebb felvilágosításért fordulhatni a New-
York magyarors zogi épviselőségéhez:

Budapesten, Nádor-utca 9.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség becses
tudomására hozni, hogy B.-Gyarmaton a Kis
Tabán utcában 568. szám alatt lévő, már 14
év óta fennálló

arany- ezüst műves, vésnök és órás

üzletemet újból szerveztem.

És alkalommal van szerencsém magamat minden
szakra vágó új munkák, javítások és tisztítások, pe-
csétnyomók, monogrammok stb. stb. azonnal és igen
jutányos áron leendő elkészítésére, úgy szintén minden
nemű megrendelések eszközésére ajánlani.

A n. é. közönség becses pártfogásáért cse

Goldmann B.,

arany- ezüst műves vésnök és órás.

GAVORA JÓZSEF

római kath. magyar cég

az 1885. évi budapesti orsz. kiállításon a kiállítási nagy éremmel kitűnő munka és jó ízlésért kitüntetve

Budapesten váci-utca 17. sz.

Ajánlom dusan felszerelt egyházak és kápolnák berendezéséhez szükséges tárgyait, leg-
jutányosabb áron, a lehető legzebb kivitelben. Neve-
zetesen:

Miseruhák

római kath. és görög keleti egy-
házak részére.

Egyházi és társulati lo-
bogók.

Tűzoltó, iskola gyermekek, Mária-
társulati, ipar társulati, dalegyleti
és temetőzési-egyleti zászlók.

Szt. szobrok, csillárok, kely-
hek,

fali és oltár-gyertyatartók, oltár-
lámpák,

Monstranciák,

stáció-képek, oltárok,

urkoporsók,

stb. stb.

Pontosságomat több szádra menő elismerő levelekkel bizonyíthatom.

Arjegyzők és költségvetéseket kívánatra bérmentve küldök.

Régi ruhák, ujjitá-
sát, valamint tűzaranyozást
és ezüstölést elvállalok és
olcsón készítem el.

Arany-, ezüst- és se-
lyem-himzések és himzett
egyházi ruhák nagy válasz-
tékban.

egyházi csipkék,
oltárterítők,

fali keresztek,

iskola-keresztek.

Egyházi szövetek.

Damastok stb.

Az évi leltározás előtt

arra határoztam el magamat, hogy raktáram tulhalmozottsága miatt a legdivatosabb teli
ruhasszövetek, flanellek, ruhakétek és teli kendők drát lényegesen leszállítom, mi által a
t. közönségnek alkalmá nyílik gyakorlati és olcsó karácsoni és újévi aján-
dékok beszerzésére.

Egyszersmind van szerencsém dusan felszerelt selyem, vászon, és valódi Schroll-
féle Chiffon raktáramat nemkülömben a híres Hausschildféle és pottendorfi kötő pamutot,
szőnyegeket, függönyöket, legújabb szabású kész fehérneműeket, vállfűzőket és a legfino-
mabb kényűket, rendkívül olcsó áron ajánlani.

Végül kérem a tisztelt közönséget, miszerint tévedések elkerülése végett, megren-
deléseknél alóljegyzett teljes cégemet használni méltóztassék.

Kiváló tisztelettel

Himmler Mór,

fő utca, a görög n. e. templommal szemközt.

BUDAPEST

KÉPES POLITIKAI NAPILAP.

Képek a budavári ünnepélyekhez.

Budavár visszavétele 1686. szeptember 24-én.

Megjelenik
25 000 példányban.

Előfizetésre való felhívás

Megjelenik
25.000 példányban.

BUDAPEST

című képes politikai napilap XI. évfolyamára

mint a legolcsóbb politikai napilapra. Jelszava:

„Népjölét és független Magyarország!”

s ezen irányánál fogva és a napi, hazai és külföldi eseményeket naponta ábrázoló
képeinél fogva már is oly elterjedtségnek örvend, mint egy más magyar lap sem.

A »Budapest« nyíltan bevallott politikai irányának szilárd és következetes
megtartása mellett, arra is kiváló gondot fordít, hogy közönségét szórakoztató olvas-
mányokkal ellássa.

Folyvást két három regényi közül eg szerre!

tárczrovatában pedig naponként váltakoznak az érdekes apróbb közlemények. Cik-
kek képviselők tollából. Vidéki és külföldi tudósításaink a legmegbízhatóbb források-
ból merítvük. Vasárnaponként »Uj Budapest« cím alatt humorisz-
tikus mellékletet csatol a főlaphoz, külön humorisztikus képekkel. —
Ezenkívül torpedók (ndomák), kareolatok stb. teszik tartalmát élénk és változatossá,
mely 12—16 oldal terjedélemmel bír. Réptálmányainak megfajtái jutalom könyveket,
kapnak. — A »Budapest« nem bocsájt semmit hosszú porázra, de azért épp ugy benne
van minden, mint bármelyik nagy lapban. Éppen azért különösen lelkesek, tanítók
gazdák, iparosok, kereskedők, stb. szóval azok, kik bókros napi teendőik mellett nem
érnek rá sokat olvasni, ámde azért minden bel- és külföldi eseményről hű és gyors
értesülést óhajtanak: a »Budapest«-ben a legalkalmasabb s a legolcsóbb napi
lapot kapják.

A »BUDAPEST« szerkesztősége.

Előfizetési árak:

Egész évre 12 frt, félévre 6 frt, negyedévre 3 frt, egy óra 1 frt.

Az előfizetési-pénzek a »Budapest« kiadóhivatalához (Budapest, IV., Sarkan-
tyus-utca 3. sz. a.) intézendők.

A »BUDAPEST« kiadóhivatala.

Mutatványszámok bárkinek ingyen küldetnek.

Eladók

B.-Gyarmaton 3 darab alig használt Sack-féle hármasként, darabját 30 forintjával.

Kohn Armin.

Közhelyiségek közül: gyárak 22, műhelyek 59, rendőri fogház 4, börtön 14, vágóhidak 169, bányák 46, vendéglők 48, korcsmák 190 esetben vétettek szemle alá. Rossz szőlőzés 13, tisztátalanság 38, ártalmas leg-nem egyezer, életveszélyes körülmény ugyanannyiszor tapasztaltatott.

Egészségtelen lakásoknál hatósági szemle 56 volt, zsúfolt kácsokban 5, pincesz lakásokban 6 ragályos betegségek után 163, gaudijjal szennyített csatornáknál 21, újonnan épült lakásokban 11. Kitisztítás és fertőttele-nítés rendeltetett el 173, klórités 16, hatósági figyel-mestetés 72, átalakítás 2, elvitás 1 esetben.

A kéjők hatósági felügyelet alatt vannak, heten-kint 2 orvosilag vizsgáltatnak és a bujácórosok kör-bázi gyógykezelésben részesülnek.

A gazdasági állatok egészségi állapotát illetőleg tisztelettel jelentem, hogy azok közül a fentjelölt idő-szakban a szarvasmarhákban Marczal és Huguag köz-ségeken a ragályos jellegű tüdővész néhány esete me-rült fel. Lép fennben Szügy Nógrád és Huguagon egy-egy darab hullott fel. Lovaknál rühkór Endrefalván 2, Trázbán 2, Szécsény és Pilyinyben egy esetben, Nóg-rádon jubok között 8 esetben tapasztaltatott. B. Gyarmat, Bakó, Dejtár, Kiskéri pusztán, Mohora, Szügy s Zsenelik községekben összesen 7 lónál jó indulatú buja kiütés fordult elő b. Trájanert Albert Kökényes és bágyoni gazdaságának lóállományából 15 ló takonykór miatt leszúratt. Minnek következtében a nagymélt föld-miveltési ministerium által kiküldött állami állatorvos közreműködése mellett a környékbeli községek lovai vizsgálat alá vétettek.

Ezen körösöteknél a ragályozás terjedésének meg-gátlására rendelt szabályszerű óvintézkedések fogana-tosítása megtörtént.

Budapest főváros területén fellépett cholera alkalmából szabadságom ideje alatt egybegyűlt megyei egészségügyi bizottság az óvintézkedések iránt meghal-gattatván elégségesnek látta a Fiumébe kiűrt cholera alkalmából kiadott hirdetményi rendeletbenm foglalt utasításokat s csak az azok végrehajtásának kellő ellen-őrzésre látta szükségesnek elsőfokú egészségügyi ható-ságokat utasítandóknak.

Az egy S. Tarjánban felmerült esetet kivéve mint azt több gyanus eset alkalmából elrendelt s fogana-tosított bonczolás beigazolta vármegyénk területén cho-lera bejegedés nem fordult elő s bála az isteni gond-viselésnek e járvány csapásától eddig meg kímélve lettünk.

Losoncz B. Gyarmat és Salgó Tarjánban beérke-zett jelentések a járványkórházak olyképp rendezvék be, hogy azok rendeltetésüknek bármely pillanatban átadhatók.

(Folytatása következik.)

Balassa-Gyarmat tanügyi viszonyainak ismertetése.

(Írta és felolvasta a nógrádmegyei tanítótestületnek f. évi októ-ber 7-én Balassa-Gyarmaton tartott közgyűlésén Wagner István állami elemi iskolai tanító.)

(Folytatás.)

A legjobb viszonyban élő b. gyarmati tanítók szerves alapszabál, okkal ellátott, egészet még sem ké-pezve 1878. november 2-án gyűltek össze egy paedagógiai kör létesítése céljából s habár ez eszme maig sem valósult meg, az összejeveleteknek eredménye To-mesko Nándor indítványára egy ismétli iskola létre-hozása lett, mert Tomesko Nándor, Brett Mór, Kaposy István, Vilim József és Wagner István kilátás nélkül minden díjazásra az oddig teljesen elhanyagolt ismétli iskolai tanköteleseket tanítani, készséggel ajánlkoztak sőt az 1878-9 és 1879-80 tanévben tanították is míg az iskola ügyét Papp László általános ipartársulati el-nök és Karlik János magokévé téve, tevékeny buz-gólkodásuk mellett 1880 évi január hóban iparos is-kolává változtatták, mi mai napig egy előkészítő és 3 osztályos.

Az ismétlik ennél fogva elkülönítve lévén ezek oktatását az ágost. ev. és róm. kath. iskolák teljesítik.

Nagy szorgalmat kell az iparos iskolát tanítóknak (kiket a felügyelő bizottság a polgári s az elemi isko-lák tanítóit közül választ) kifejteniük, hogy eredmény-hez jussanak, mert ez iskola tanulói legnagyobb részt az elemi iskola néhány osztályát végzett, de leginkább vidéki szegény s elhanyagolt nevelésű és csekély is-kolai képzettséggel bíró gyermekekből áll, kik ehhez a munkaadók legnagyobb részétől munkával túlterhelvék.

Az iparos iskolát támogatja évről évre százakra menő segélyezésével a magas kormány s általános ipar-testület. Igazgatója Tomesko Nándor polg. isk. igaz-gató. A bitoktatásról ez iskolánál is kivéve a mőz. val-lásukat gondoskodva van. Az 1881. évi augusztus ba-tyában tartott debreczeni iparmű kiállításra a tanon-czok rajzaikért elismerő okmányt nyertek.

Ez ismertetésben elmondottak után Balassa-Gyarmat (nagyközség lakói) kiket Korabinszky Mátyás 1786 ik évi kiadása lexiconában létezőnek megnevezés nélkül fókot és németeknek nevez, s kik Mocsáry 1826 évi emertelése szerint 2145 róm. kath., 1200 ágost. ev., 50 görög nemegyesült, 870 mőzes vall. összesen: 4265-en; Fényes Elek 1851 évi szótára szerint: 2028 róm. kath., 1005 ág. ev., 9 reform., 48 görög, 1963 mőz. val., 1636 magyar, 1805 lóti, 201 német, 48 szerb, összesen 6663-an; az 1889. évi összeírás szerint pedig: 3176. róm. kath., 1361. ág. ev., 76 reform 33 görög kath. és nem egyesült, 1 unitárius, 1983 mőz. vallásu mely teteleknél a bonvédek és rabok is számítvák, 5132 magyar, 417 német, 605 szláv, összesen kivéve a bonvédek és rabokat 6537-en voltak s így 103 év alatt kétezereződik városunk lakossága. Az 1880. évi népszámlálás a sfigalkozás szerint 196 egyént az ér-telmiséghez, 280-at a kereskedők osztályába, 749-et a iparos osztályhoz, 283-at az üstermelőkhöz s 1139-et a

szolgai viszonyban levőkhöz soroz. A felsorolt 4 első osztályokhoz tartozók: kivéve néhány vagyonosb családot szegények, s a tehetősök vagy az egyes csalá-dok kiváltságai stb. által kivált ha érdekeiknek ked-vező oldaláról érintetnek könnyen be folyásolhatók, minnek következménye, hogy ősi szokásaiktól, elveik-től, ha azok előtűltek bár lassan válnak meg; így a tötelem néhány néprezér igazására kész volt 1885-ben Simko Frigyes ev. lelkész, hogy havonként egy va-sárnap egészen magyar isteni tiszteletet tart bevádoloi stb. Annál inkább kívánunk azután egyesek s egyesü-letek, milyen a magyar vörös kereszt egyesület b. gyarmati főkjá, élén Kövy Tivadarné elnökével, az izr. jó-tékonyági nőegylet, Köhn Mórné elnökével, a Talmud Thora egylet Doman Bernát elnökével, melyek a sze-gény gyermekek beruházásával módot nyújtanak, a rendesebb iskola látogatásra, vagyis a művelődést elő-mozdítják s így apadt az írni és olvasni nem tudók százaléka is mely szerint 1880 ban minden negyedik a 7 éven felüli lakosokból írni és olvasni nem tudott) gyermekeink művelésére szolgál:

Egy városi ovoda, egy ágost. ev. osztatlan vegyes, egy izrael 4 osztályú vegyes, egy r. kath. 4 osztályú fiú, egy r. kath. 6 oszt. leány, egy állami el. 4 osz-tályú fiú, egy iparos, egy 4 osztályú polgári leány s egy 6 osztályú polgári fiúiskola.

(Folytatása és vége következik.)

Gazdászat. Felhívás.

Nógrádmegye állattenyésztőiből!

A nagyméltóságú földmiveltési ipar és kereskedelemügyi m. kir. Minister úrnak, a közgazdasági előadók-hoz az évenként megjelteni szokott általános tenyészt-bika vásárlások, azoknak megszámolása és az egyes kérelmezők részére kiosztása tárgyában, 60,932—886. sz. a. intézett magas rendelte alapján és értelmében, van szerencsém a megye állattenyésztőit, a jövő évben az ú tokintetben követendő eljárás céljából, a követke-zőkre felhívni, ugyanis:

1.) Az előrusításra szánt bikák a nagyméltóságú földmiveltési Minister úr megbízottai által jövő évi Feb-ruárhóban fognak megszemléltetni, s így azoknak alul-írottál leendő bejelentése jövő 1887. évi Január hó 0. okvetlenül eszközlendő

2.) Úgy az egyesek, mint a községek által a nagy-méltós. földmiveltési ministeriumtól megvásárlandó te-nyészbikák kiosztása, hogy a kellő időben végrehajtható legyen: a tenyészbika szükséglet hasonló alulírottál jvő 1887. évi Február hó 10 ig haladéktalanul beje-lentendő;

3.) a nagyméltós. földmiveltési ministerium részé-ről csak is tiszta magyar, berni (ezimmenthali) kuh-landi, pinzgau (mültbali) és allgaui fajta bikák fognak a kereslethez képestmegvásároltatni és a megállapított tenyészkerületek szerint kiosztatni és pedig a magyar fajta bikákból csak is 2 1/2 — 3 és a nyugati fajták-ból 1 1/2 — 2 évesek.

4.) Itt mindennemű félreértések elkerülése tekin-tetéből, megjegyeztetik, hogy fekete tarka színű bikák a nagyméltós földmiveltési ministerium által meg nem vásároltatnak; valamint hogy az allgaui fajtából te-kintve azon körülményt, hogy ezen fajta iránt, a ke-relet igen csekély a nagyméltós. ministerium csak cse-kély mennyiséget vásárol; miért is igen sok tulajdo-nosnak bár alkalmasnak talált bikája: megvásároltatni nem fog.

5.) Szívélyesen figyelmeztetnek a tenyésztők, ne hogy a ministeri megbízottnak a szemle megjeltné végeit a helyszíneire tett utazás által eredmény nélküli fáradság, a magas kiosztárnak pedig csak indokolatlan költségek okoztassanak, teljesen silány és fiatal bikáknek bejelentéséről tartózkodjanak; mert könnyen megtör-ténik, hogy a nagyméltós. földmiveltési ministerium kény-telen leendő az oly községeket a melyekben ily esetek előfordulnak, a vásárlásoknál mellőzni.

6.) A tenyésztők által vételre bejelentett bikák, mint már előbből megjegyeztetett, Február és Martius hónapokban fognak megszemléltetni és a tenyésztésre alkalmas bikák vételére, az illető megbízott által fol-veendő vásárlási jegyzőkönyvek alapján, ki fog utal-ványoztatni.

7.) A vásárlás az eladóra és vevőre nézve, akkor válik kötelezővé, midőn a vásárlás, illetőleg a meg-kiakodott vételár, a nagyméltós. földmiveltési minis-terium által jóváhagyatott és az eladó arról értesítettett.

8.) Az ily módon megvásárolt tenyészbikák April hó 15 ig átfognak vétetni; a nagyméltós. ministerium részéről azonban fentartatik azon jog, hogy azoknak átvétele, azon esetre, ha azok állapota az időközbeni rossz tartás vagy a szükséges gondozás elhanyagolása következtében, megfelelőnek nem fog találtatni: meg fog tagadtatni.

9.) Az oadók egynttal arra is figyelmeztetnek, hogy a magas állam által íólk megvásárolt bikák te-nyészképességeért jótállani tartoznak és a tenyészkép-teleneknek bizonyult bikákat, minden kártérítési igény-nélkül, visszazavenni köteleztetnek.

10.) Ha a bikák átvétele Aprilbó 15-ig meg nem történnek az eladó tulajdosonoknak az átvételig, a meg-vott bikáknak tartásáért naponta és darabonként 2. kgrm zabot és 7. kgrm szénát számítva; 40 kr tartási díj fog a kiosztár, az illető tenyésztő által, a nagyméltós. ministeriumhoz benyújtandó számla alapján, kifizettetni a gondozására díj fel nem számítható.

11.) A bikák kiosztása a következő elvek szerint fog az illető gazdasági egyesület, a vagy a közgazda-sági előadó útján, eszközlítetni; nevezetesen:

12.) Magántenyésztők és tehetős községek a bi-kavételárát rendszerint az átvétel után tartoznak az il-lelő kir. adóhivatalnál befizetni.

13.) Figyelembe vehető körülmények esetén (péld.

ha a tenyészbika a községek által is igénybe vétetik) magán tenyésztők még is azon előnyben, illetőleg ked-vezményben részesülhetnek, hogy a vételárát 3 féléves kamat nélküli részletben törleszthetik.

14.) A vagyontalan községek részére a bika vé-telárból 20 % -nak leszámítása további a vételárnak 3 féléves, mindig Julius és Január hó 1 én esedékes, kamat nélküli részletben leendő törlesztése engedélyez-tetik.

15.) Ezeknél nagyobb kedvezmények csak akkor fognak a községeknek adatni, ha hitelesen kimutatják, hogy az említett kedvezmények mellett sem képesek a szükséges bikát megszerezni.

Kelt B. Gyarmaton, 1886. évi December hó 12 én.

Fáy Árpád
közgazdasági előadó.

Reflexiók egy vezérczikre.

Becses lapja 49-ik száma decz. 3-ki kelettel ve-zérczikket közöl, melynek tárgya hogy:

A műveltség megfontja az erkölcsöket! (Az álmű-veltség volt érte az ille'ő vezérczikben. De azért ezen czikk sem rossz. Szerk.) s hogy a műveltség látszó szüle annak örül ha beszélni kezdő gyermeke, nem imádkozni tanul meg legelőször, hanem káromkodni!

Czikkiró úr nagyon szerencsétlen társaságokban fordulhat meg, midőn oly merész kibívással arczul üti a kulturális államok fejlődését hol épen a műveltség-nek köszönhető, hogy a régi barbár szokások úgyzól-ván végkép kiirtattak, s helyükbe a finomabb szelídebb szeretetteljesebb bánásmód vagyis az erkölcsök javulása foglalta el helyét. Hol hallunk most oly vérlázító ese-tet, hogy a vásárba menő asszony midőn szöget hoz-zatott általa a haramia s a szegény szerencsétlen á-da, a műveletlen barbár mostelen lábait patkolta meg az ártatlan nőnek! Bizonyosan ballotta igaz történetét (s ha nem tudná 150 ivre terjedő acták bizonyítják a nyitra megyei vágújhelyi levéltárban) Csejte várának s Batori Erzsébetnek áljás bűnös erkölcstelenségét, hol száz és néhány ártatlan leány veréből lecsapoltatott, hogy ez szépitő mosdó anyagul szolgáljon a rútkepű és lelkű váraszonyának, kit azután Rákóczy fejedelem élve várának egy ormán felakasztatott s a hollók, sa-sok martalékaul feláldozott. Mind az ilyenek történeke o napság? a mostani műveltebb korszakban? pedig ak-kor sokat imádkoztak, de nem volt fogalmuk sem ar-ról, hogy az igazi műveltség szelidíti tökéletesíti az erkölcsöket.

Hogy az előtt istenért s hazáért áldozatok hozat-tak, s most már ez élni megszűnt! szinte téves állítás. Izen csak 20—30 év előtt még kisebb sőt nagyobb városoknak sem voltak tudományt erkölcsösséget ter-jesztő iskolái, templomai — kényelmes paplakjai, olva-só termek, könyvtárjai, árvaházai, tűzoltó egyletei, zene-festő intézetei, hát ezeket midőn ezekre szaporodtak csak szeretett hazánkat említve a barbárság vagy a mű-veltség alkotta meg? Látro hozta azokat a haza min-den polgárának érdekében az erkölcsös jó művelt szív-ből eredő áldozatkészség, s mentől több művelt embert számíthatunk hazánkban, annál több becsületesebb le-het nem csupán pietista emberünk, s annál nagyobb véderőnk lesz kifelé is, isten ne adja ugyan, de ha vész fenyegetné hazánkat, akkor is műveltek áldozat-készsége, vérrel fogja megvédeni a hazát, vallását, és az egyházat.

A mit az anyai házi erkölcsös nevelésről czikkiró úr ír, teljesen osztom bölcs tapasztalását, egész a 6 éves korig az egyedüli jó nevelő csak az édes anya lehet.

Azon anyák tehát, kik gyermekeiket magok szop-tatják — s az első években maguk nevelik — mint a drága gyöngyöknél sokkal magasabb értékűek! le-gyennek becsültendők s sok örömtől élvezhessenek gyer-meikeikből önfeláldozó fáradaimaikért.

Windár János, lelkész.

H i r e k.

Hymen. Rosenfeld Samu Szécsény városának egyik derék és tevékeny polgára, s az izraelita iskolázók elnöke, e hó 22-en tartja esküvőjét úv. Deutsch Fő-lőpné szül. Leopold Lina asszonnyal Szentiványban.

Kinevezés. Egyik közigazgatási gyakoronokul az alispáni hivatalhoz gr. Győrky főispán úr öméltséga Altdorfer Gusztávot nevezte ki.

Városunk karácsonyi ajándéka. Mint értesülünk a város előljárásága elhatározta az utcai lámpák szapo-ritását, s e célból a költségek fedezése végett, a far-sang alatt február 1 én, tombolával egybekötött tánc- vigalmat rendez. A cél mindenesetre oly üdvös, hogy azt kétszégkivül mindenki pártolni fogja.

Sensztíós gyászhlr. Pogány Pokornyi Jenő a „Nóg-rádi Ellenzék“ szerkesztője és b.-gyarmati ügyvéd Szécsényben decz. 16-án este 10 órakor az „Ujvilág“ egyik vendégszobájában meghalt. Az esetről követke-zőket írhatjuk; ugyanis Pokornyi Jenő decz. 14-én, mint megbízott ügyvéd Losonczon At Fülekre utazott:

hogy ott egy tárgyaláson részt vegyen. Utitársa volt Ticsinazky Árpád. A tárgyaláson részt is vett, de az 15. és 16. életről visszament Losoncra utitársával együtt, s onnan reggel korán elindultak Szécsényfelé. Szécsénybe úgy körülbelül d. u. 10 órakor értek. Pogány egy látható jegyet küldött Pokorny Pál unoka testvére, az orvosi gyógyszerész úrnak, melyen bejelentette, hogy utitársával nála lesz ebéd. Pokorny gyógyszerész úr visszajött, hogy szívesen látja őket. Úgy 12 óra felé el is mentek a gyógyszerészárba, hol Pokorny Pál úr, mint szíves házi gazda, jól ellátta őket, úgy hogy mindketten jó kedvet kaptak és vígan mulattak. D. u. aztán többen jöttek a patikába, többek közt ott volt Simonidesz János ev. lelkész, Révay Sándor, Kemplner orvos úr, kikkel d. u. 4 óraig vígan elbeszélgettek. Négy óra után Pogány Jenő és Ticsinazky Árpád visszamentek a fogadóba, hol sörözni kezdtek. Megjelenet a Pogány is. Egyszerre, úgy este 6 óra felé mindkét mulató az asztalra könyökölt és elaludt. A vendéglős bevitette őket egy külön vendég szobába. A vendéglősnek azonban ahogy sem tetszett az erős alvás, és elküldött Pokorny gyógyszerész úrhoz ki, ottthon a patikában észrevette, hogy a morfiumos ágy biányzik. Tíz óra volt, mikor Pokorny Pál, Bach és Kemplner orvos urak a vendéglőssel bementek a vendég szobába, hol az egyik ágyban Pogány a másik ágyban Ticsinazky Árpád aludtak. Ticsinazkyt nagy nehezen felrázták mély álmából, azonban Pogány Jenő örökre elaludt. Az orvosok morfium mérgezését alapítottak meg, antiseptikus szereket adtak Pogányoknak s ezzel dörzsöltették, de ez mit sem használt. Ticsinazky alvása is oly mély volt, hogy nevezett arról, miként került a vendégszobába és az ágyba? mit sem tudott. Az esetről azonnal táviratoztak Pokorny György losonczy polgármester úrnak. Pogány Pokorny Jenő után 6 neveletlen árva gyermek maradt, s özvegyet szül. Soós Terézia asszonyt melyen sújtja ezen végtelen eset. Minden jó embernek megindul a szíve ezen igen szép kis gyermekek sorsa felett. Értelmissé azonban, hogy Pokorny György polgármester úr, mint nagypapa, ezen jobb sorsra érdemes unokákról gondoskodni fog. Pogány Jenő Szécsényben temetettetett el. — Engesztelő szót zengjen sirja felett s örök világosság fényeskedjék neki!

Pongrácz Lajos Hontmegye elispája Hontmegye közönségéhez meleg hangú felhívást intézett, ugyanis leírditványozza, hogy Ipolyi Arnold szülő háza (Ipolykezin) emléktáblával látassék el, s a célból adakozásra szólítja fel a hazafias közönséget.

A dalestély, melyet jó törekvésű b-gyarmati daláraink decz. 11-én a megyeház kistermében rendeztek igen sikerült kedélyes mulatság volt. A gondosan összeállított program méltán felköltötte még a legszeretőbbek figyelmét is. Mintegy 8 darabbal lépett fel a dalegylet és minden darab előadását tapsvihar követte. Előadás után, melyet közkiívánatra Luchkovicz Imre úr tilinkojátékkal volt szíves meg tölteni, a fiatalok tánczra kerekedtek és reggeli 4 óráig jól kiforgatta az elegáns számbanmegjelent szebbnél szebb hölgyeket. A következő dalestély január hó 8-án lesz, szintén (olcsó) 60 kros belépti díjak mellett.

Lesújtó hatást gyakorolt B Gyarmaton minden kire, hogy Gazdik Sándor fiatal barátunk, Gazdik Lajos közbecsülésben álló s a közügyekben tevékeny résszel bíró polgártársunk bön szeretett fia e hó 14-én bosszas és súlyos betegség után kizenvedett. Megrendítő csapás ez főleg a szerető szülőkre nézve, mert az alig 24 éves fiatal ember egyike volt azon példás jó gyermekeknek, kik a szülő örömeiben bánatában és fáradozásaikban a gyermeki szeretet egész odaadásával megoosztani szoktak. Szülői mindent elkövettek a jó gyermek megmentésére, de a végzet, mely szegény Sándor barátunkat roppant kínok és fájdalomak átzenvedésére teremtő, mely őt a rózsás ifjúkor legzebb örömeitől megfosztá, másként határozott, és feloldta őt a nehéz szenvedésektől. Ez lehet némileg enyhítő írá mélyen megszorodott szülő szívére. Temetése a megboldogultak decz. hó 16-án a délutáni órákban nagy részvét mellett ment végbe, jóformán az egész város intelligenciája és népo képviselve volt a temetésen. A részvét koszorúi nagy számban díszítették a koporsót, mely az élettől egy tetterős fiatal embert örökre elzárt. Nyugodj kedves fiatal barátunk, nyugodj csendesen ott a hant alatt, hol többé nem fáj semmi sem, s az ifjú kor tüzevel melegítet fel a hideg hantokat, hogy azok az emlékezet virágait dúsán nőveljék! — A család a következő gyászjelentést adta ki: Gazdik Lajos, s neje született Thomka Hermia, egy gyermekei, valamint ve jók Jakobovics József kir. járásbíró nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik, forróan szeretett fiok, testvérük illetve sógorának Gazdik Sándornak élete 24 ik évében 1886. évi deczember 14-én bosszu s kínos szenvedések után bekövetkezett halálát. A boldogult bűt telemei 1886. évi deczember hó 16-án délután 3 órakor fogtak a családi sírboltban öröknagyalomra helyeztetni. Nyugodjék békében!

Köszönet nyilvánítás. Boldogult Sándor fiók halála alkalmával tanusított nagy részvétőkért fogadják jó barátaink, és ismerőseink halás köszönetünket. *Gazdik Lajos s neje Thomka Halain.*

Karácsony előtt. A karácsony közönségében állunk. A legszegényebb úgy, mint a leggazdagabb most avval a kérdéssel foglalkozik: mivel lepje meg kedveseit? A sok gondolkodás vége rendszeren az, hogy alapjában véve értéktelen dolgok vásároltatnak össze és a pénz oly tárgyakért dobják ki az ablakon, melyek habár tetszetősek, csakhamar elvesztik értéküket, eltekintve attól, hogy az ily fényűzési czikkokért kiadott pénzből közérdeklő czélokra mi sem jut. A napokban lesz a hazai lótenyésztés emelődere alakult társaság által alapított Kincsem-sorsjegy húzása. Eltekintve ezen sorajegyek

csekély árártól és előnyös sánszaitól, talán időszerű arra utalnunk, hogy a sorajjáték tisztá jövedelme a hazai lótenyésztés emelődere fordittatik és így azok, a kik ily sorajjegyeket vásárolnak, nemcsak azon kellemes reményt táplálhatják, hogy az 50 000 frtos főnyereményt vagy a többi magas nyereményeket, melyek a húzás után azonnal készpénzben fizettetnek ki, nyerik meg, hanem egyzersimint egy ezélt mozdítanak elő.

Vendégseg illumináció mellett. Nándorban decz. 12-én vagyis a mult vasárnap tartották meg a szokott évi vendégsegét. Minthogy pedig Nándorban so villany, se gáz de még patroleum világítás nincs (Tán nem is lesz soha!) kedélyességéből egy házat gyújtottak fel este 6—7 óra között. A tettesek mindazonáltal (és szokás szerind) még ismeretlenek.

Halálozás. Bolágh András, Losonc városának egyik tekintélyes és hasznos tagja, e hó 10-én 67 éves korában elhunyt. Héko hamvaira!

A turicskai lehet. A turicskai templomban mint már lapunkban közöltük érdekes körépkori festményekre bñkkantak. turicskai templom két részéből áll: a csúcsos stilben épült régi szentélyből és az újabb keletű templombajából. A szentély mintegy 16 négy szögmetér torjedelmű és 5 méter magas épület s ebben találtak a falfestményeket vastag mészréteggel borítva. Összesen 6 alak körül napfényre: Szent Katalin a korékkal, egy másik nő szent kivont kardot, egy harmadik és egy negyedik keresztet tartanak kezökben. Előfordul Sz. György lovag is, a mint a sárkányt loszúrja. A színezés igen élénk. A képeket érdekessé teszi a sok falkarcolat, egyes helyeken 1498, 1523, 1599 évszámokkal. Az ev. gyűlékezést, melynek e régi káth. templom jelenleg birtokát képezi, régi jogszökönyveinek tanúsága szerint 1620-ban renováltatta a templomot a valószínűleg erre az időre esik a falképek bemeszölése. A képek az egész fal mentén kiterjedő arabeszk-forma festett kerettel mezőkre vannak osztva s minden egyes keretben több alak látható. A boltozat felé eső három-szögű mezők szintén ilyen kerettel vannak ékítve.

Jótekönyesség. Deutch Nánán losonczy lakos, kedves Adél leánya esküvője alkalmából 100 frtot osztott ki a városi hatóság úján a szegények között.

Wetaschek Karoly a losonczy ezred zenekarának kitűnő karmestere Losonczon nagyobb szabású hangversenyt rendezett decz. 4-én a Vigadóban, melyen Thomas "Mignon" operájának nyitányát is nagy precizitással játszotta a zenekar, mely nevezetű karmester úr vezetésével mellett párját ritkítja az ezredokban.

Egy érdekes alak tűnt el városunk látköréből az nagy Unger Lászlóné sz. Robelly Lujzának mult kedden történt elhunytával. Avagy ki ne imerte volna a 82 éves szemére csak nem vak, továbbá nagyot halló törekény öreg asszonyt, aki télen úzáron egy foszlány uspernyőt tartva maga előtt járta, helyesebben szólva, botorkálta be ugyazólván minden nap a város utcáit a jobb házakat és a hatóságokat, hogy rendes adónak is beváló könyöradományokat rimádkodjék ki. Subvenciója volt a várostól és a Vöröskereszt egylettől s végül lakása a városi kórházban, a bonnan — mért e czélra hagyományt is tett, f. hó 15-én a város rendőrtanácsosa temettette el tisztességesen. Nyugodjék békével, aki immár nem fog zaklatni többé senkit.

A gazdasági előadók intézménye az országos pénzügyi bizottság előtérzöba kerülve, maga gr. Szécsényi Lál miniszter is oda nyilatkozott, hogy ezen intézmény beüzemeltetése iránt az országgyűlés elé indítvány tésessék. Az indítványt a bizottság elfogadta. Megyénkhez nézve ez az intézkedés nem volna a legkívánatosabb.

Nagyon furcsa! egy küztisztviselő helyzete. Ezt a tényt leginkább igazolja azon ismert Hází féle disznóeset, mely legutóbb a közíg. bizottsági ülésen is hosszasan tárgyalatott. Egyik bizottsági tag úr az alkalommal ugyanis azt hangalyozta, hogy Hází disznai egy küztisztviselő főszomszédságában vannak, ki veje a szolgabírónak, a szemlélt tartó orvos pedig sőgora a szolgabírónak, szóval hogy ezen nepotizmusnak lettek ezen disznók áldozatai. Ez volt a felfogása R. bizottsági tag urnak. Azonban a Templom utca összes lakóinak az volt a felfogása, hogy ime, azok a bizonyos disznók ott az illető küztisztviselő orra előtt rontják a levegőt, s még sem tesz semmit ezen egészségt ellenés ügyben! Milyen lehet tehát az a bizonyos tisztviselő aki a piszkot az orra előtt sem látja!?

Gyászhir. H. uskay Komjátby Mária asszony, kir. tanfelügyelőnek szeretett, nővére decz. hó 14-én Szécsényben jobblétre szenderült. — Özvegy Szabó Andorné szül. Jozsovics Teréz asszony élete 76-ik évében temettettetett el Kassán.

A gróf Degenfeld Lajos úr tulajdonát képező szirákí ósi kastély egyike megyénk legrégibb és egyzersimind legdiszesebb épületeinek. Ezen kastély már a 18 ik században állott fenn s a híres gazdik Róth család tulajdona volt. A kastély homlok kövébe vésett chrouostyehonból kitűnik, hogy ezen ósi széket, melyet tűz emésztett fel 1748-ban idomították át a mostani vegyes stíljére. — Heraldikai tekintetből ügyolmet érdemel ugyancsak az emeleten épült homlokzatán látható és még teljesen ép ezimer. A jelzett chrouostyehon a következő:

Christo. aXXIIlante Thomás Roth a királyfalva, Baranara Watty a Watta Propter Róvinas Igne faCtas, Bello brVcho, Peato obstanditbVa, HaC albi aVaCve posteritall eNstrVVnt Hospitia, *

Ezen évjelző felírás magyar szővege a következő: „Krisztus segítségével, királyfalvi Róth Tamás és vattai Watty Barabás, háború (akkor volt a 7 éves háború) esakeljárás és járványdühöngése alatt, igazították helyre magoknak és utódainak ezen tñs által rommá tett lakhelyet.”

Halálozás. Ondrejovics László bágyoni birtokos urat ismét családí veszteség érte, alig tomonék el szép kis gyermeket, a körülbelül halál egyetlon kis leánykáját Arankát is elragadta. Isten vigasztalja a minden örömtől megfosztott szülőket.

Lapunk mai számához Hottovinszky Károly előnk, Karlik János pénztárnok, Debriczeni Márton jegyző aláírásaival egy felhívás van mellékelve, a gazdák és iparosok általános hitel szövetségét itteni fiókjának megalakítása tárgyában. A felhívást olvasó közönségünk figyelmébe ajánljuk.

Tisztelettel kérjük mindazokat, különösen a községek előjáróit, kik előzetéseikkal hatraléklaban vannak, miszerint ebbeli kötelezettségeiknek poszta fordultavál eleget tenni szíveskedjenek, hogy a külön felszólítás terhetől kindóhivatatlank felmentve legyen.)

Irodalom.

A „Budapest”, mely újévkor immár tizenegyedik évfolyamába lép, bizonyossággal szolgálhat a közmívelődés és magyartanodás rohamos terjedésének hazánkban. Tíz évi működése alatt ugyazólván egészen lezárta a térről a hason irányú német vállalatokat. Ma már oly elterjedésnek örvend, hogy 25 ezer példányban két rotációs gépen nyomják. E közkedveltség olcsósága mellett főképp annak köszönheti, hogy az eseményeket nem közli unalmas hosszúsággal, amde azért röviden, tárgyilagosan, könnyen érthető módonról felől minden hazai és külföldi hírt. A nevezetesebb eseményeket képekkel illusztrálja, sőt újabb időben egy-egy számban két-három képet is hoz. „Kis Gazda” című rovata ríalt az összes lapok közül egyedül a „Budapest” az a mely a népie irányú közgazdaságot sikerrel kultiválja. „Uj Budapest” cím alatt pedig vasárnaponként egy humoristikus mellékletet csatol a folaphoz, külön humoristikus képekkel. Ezenkívül folyvást három érdekesítő regényt közöl egyszerre, tancsarovatában napoként váltakoznak az érdekes aprók közlemények. Cikkek képviselőik tollából: Vidéki és külföldi tudósításai a legmegbízhatóbb forrásból. A lelkészek, tanítók, jegyzők, gazdák, iparosok, — szóval azok, a kik értesülve akarnak lenni mindenről a „Budapest”-ben a legalkalmasabb napilapot találják. A napoként megjelenő „Budapest” elűzetésél ára egy hóra csak 1 frt, — negyedére 3 frt, — a mely Budapest, IV. sarkantyusutca 3. sz. a küldendő be. Mutatványszámokat ingyen és bérmentre küld e lap kiadóhivatala bárkinek.

Az aranytollú író. A „Magyar Háziaszony” olvasónői kedvelt írójainak, Beniczky-Bajza Lenke-nek kinek „Zsebkendő és Legyező” című érdekesítő regénye jelenleg is folyik a „Magyar Háziaszony”-ban, aranytollat vettek, mely nevezett írónek 25 éves jubeliuma alkalmából f. hó 11-én az írők és művészek társaságának helyiségében hazánk kitűnősegi jelenlétében nyújtott át. Az átnyújtást a „Magyar Háziaszony” szerkesztője, Tolgyesi Mihály és kiadója, Dr. Murányi Ármán nevében a Kisfaludy-társaság alelnöke, kitűnő költőnk Komócsy József, nagyhatáru beszéddel kíserte. E beszédben Komócsy különösen hangalyozta a „Magyar Háziaszony” hazafias szellemét és elismeréssel beszélt azon díszes hölgykoszorúról, melyből a „Magyar Háziaszony” olvasónői sorakoznak. E beszédre az ünnepelt író nő férje, Beniczky Áramtillkár válaszolt, meleg szavakkal köszönetet mondva a „Magyar Háziaszony” olvasónőinek, kik nejt ily szépköltőntetésben részesítették.

Az estélyen tehát a „Magyar Háziaszony” olvasónői sokféle elismerésben részesültek, sokfélekép állították azon lelkes hölgyeket, kik szellemi munkáikatnak az elismerést ily szép módon fejezték ki.

A tollmaga remekműve a magyar ötvösségnek. A tollon, mely Krieger D. budapesti érgőtöl került ki, „Beniczky-Bajza Lenke urnőnek a „Magyar Háziaszony” olvasónői” felirat van bevéve. A tol finom fehér atlaszavánkonos habérkoszorúval és rózsákkal övezve nyújtott át a jubilált írónek, kinek arcán az olvasónői ezen elismerése fölötti öröm élenken tükrözött vissza.

Horváth Danó,
felölis szerkesztő.

Legszebb és legolcsóbb KARÁCSONYI és UJ ÉVI ajándékok

gyermekek és felnőttek számára, úgy mint képes könyvek, disznóvek, imakönyvek, disztárnyak és disslelépapirok kaphatók B. Gyarmaton

Darvai Armin

könyv- és diszmű kereskedésében.

Ingyen és bérmentve megküldöm (ha az egy kettős levelesőlapon keretik.) több mint 30,000 művel tartalmazó legújabb általános könyvjegyzéket.

Postai megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Igen alkalmas és olcsó

KARÁCSONYI s UJ ÉVI AJÁNDÉK majdnem ingyen.

A míg a készlet tart, mindenki megrendelhet csekély 9 frtért igen díszes ezüst utánzatból készült ótóna esaközöket melyek mindig és örökre megártják szép fehér színüket és egy legfinomabb minőségű Damast terítéket.

6. Legfinomabb asztalpengéjű asztalilak,
12. (6 kanál és 6 villa),
24. (12 kávé és Moccakanál),
1. Ismerőnm Damast asztal terítő,
12. Hasonló (serviette) asztal kendőzők.

Összesen 55 darab. — Ezen 55 darab, mely érelött 30 frtba került, most 9 frtért megszereshető.

Nem tetsző esetére a küllált összeg vissza térítettik, ezért minden megrendelés biztos. Egy csomag tisztítópor 15 kr. Megrendelhető készpénz, vagy utánvét mellett. A megrendelések intézendők a kereskedelmi törvényhatóságnál bejegyzet czéphez:

Universal-Vereandl Bureau, Wien. Ottakring Sallergasse 26.

Filiale: Wien I. Rothenturmstrasse 5.

